

Ігнатишин Марія Василівна,
к.е.н, доцент кафедри фінансів,
Масалович Людмила Павлівна,
магістр зі спеціальності «Фінанси,
банківська справа та страхування»,
Мукачівського державного університету

ПОДАТКОВЕ СТИМУЛЮВАННЯ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ПІЛЬГОВОГО ОПОДАТКУВАННЯ

На сьогодні перелік податкових пільг визначається Податковим кодексом України та законами України про порядок нарахування і сплати тих чи інших податків і міститься у Довідниках пільг. Застосування податкових пільг має свої специфічні особливості. Платнику податків необхідно враховувати, що пільга — це звільнення саме від сплати, а не від податкового обов'язку, який має три складові: податковий облік, податкову звітність та сплату податку. Якщо платника може бути звільнено від сплати податку, то обов'язок з обліку і звітності в нього залишиться.

На сьогодні Державною фіскальною службою України затверджено нові Довідники пільг які набули чинності з 01.10.2017 року[2]:

- Довідник №84/1 податкових пільг, що є втратами доходів бюджету;
- Довідник №84/2 інших податкових пільг.

У Довідниках надано перелік пільг із податку на прибуток, ПДВ, плати на землю, акцизного податку, місцевих податків та зборів, оподаткування неприбуткових установ і організацій, а також початок та кінець дії пільг.

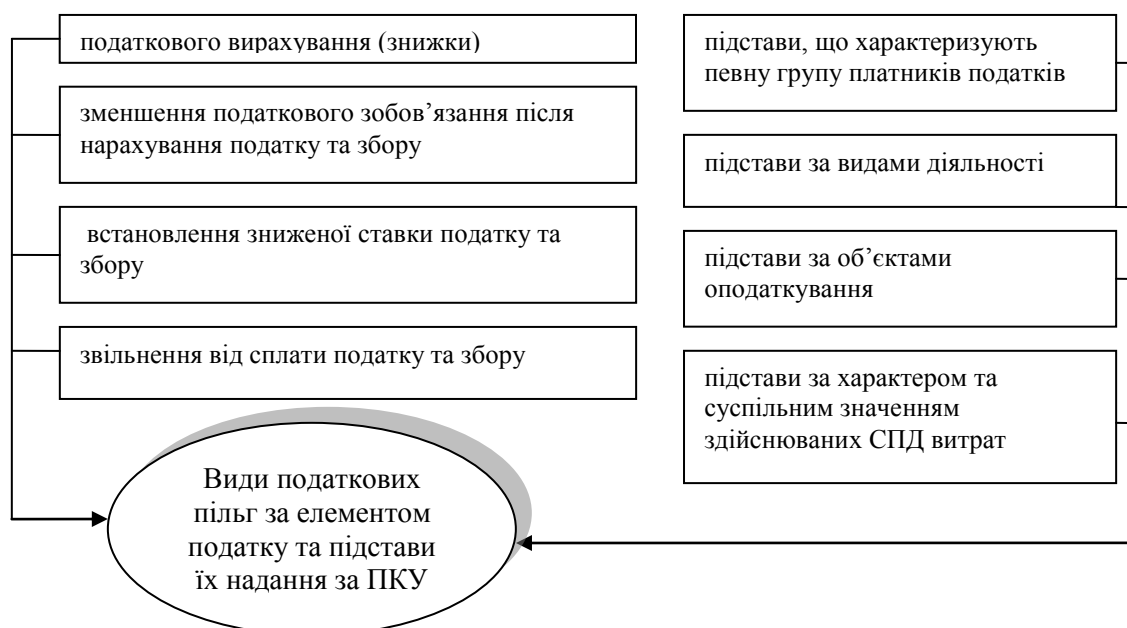
У відповідності до чинного законодавства визначено класифікацію податкових пільг відповідно до бюджетних втрат за певними категоріями, яку наведено в таблиці 1.:

Класифікація категорій податкових пільг відповідно до бюджетних втрат

Категорія податкових пільг відповідно до бюджетних втрат	Значення категорії податкових пільг за класифікаційними ознаками
A	Пільги, що не зумовлюють втрат бюджету
B	Пільги, що зумовлюють втрати бюджету
H	Переваги в оподаткуванні, що за економічною сутністю не є фінансовою підтримкою платника
Z	Пільги, що зменшують надходження бюджету

На наш погляд така класифікація є суперечливою оскільки пільги які підпадають під класифікаційні ознаки B і Z є фактично втратами бюджету так як надані податкові пільгові преференції зменшують суму податкових надходжень до бюджету.

За Податковим кодексом України податкова пільга надається шляхом[3]:

Складено за ПКУ[1]

Рис.1. Види податкових пільг та підстави їх надання за Податковим кодексом України

Незважаючи на аргументацію фахівців щодо втрат бюджету від пільгового оподаткування, за Податковим кодексом, який було введено у дію з 1 січня 2011 року перелік кількості податкових пільг зріс. За прямими податками відбувся ріст з податку на прибуток на 14-ть пільг та на 7 пільг збільшились пільги з плати за

землю. Щодо місцевих та інших видів прямих податків, то тут навпаки починаючи з 2011 зменшено пільгове оподаткування від 5-ти до 3-ох пільг.

В таблиці 2 наведено динаміку втрат зведеного бюджету України внаслідок надання пільг за прямими податками у 2011-2015 рр.

Таблиця 2.

Динаміка втрат зведеного бюджету України внаслідок надання пільг за прямими податками у 2011-2015 роках (млн. грн.)

Роки	Втрати зведеного бюджету України	у тому числі за рахунок пільг з:			
		податку на прибуток підприємств	плати за землю	місцевих податків і зборів	інших податків і зборів
2011	15665,7	15409,6	255,2	0,0	0,9
2012	15468,1	15108,8	359,2	0,0	0,1
2013	6204,4	5533,2	671,1	0,0	0,1
2014	5277,8	4623,0	654,8	0,0	0,1
2015	6033,9	5286,1	747,7	0,0	0,1

Джерело: [3]

Вищезазначені зміни негативно вплинули на формування бюджетних доходів, збільшивши втрати зведеного бюджету у 2011- 2012 рр. майже у 5 разів, порівнюючи з попередніми роками (табл.2).

Підсумовуючи наше дослідження необхідно констатувати, що податкова пільга має бути орієнтована на підтримку підприємств, які в силу об'єктивних чинників опинилися в скрутному фінансовому становищі, проте їх банкрутство матиме значно більш негативні наслідки для економіки та бюджету, ніж втрати держави, пов'язані з тимчасовим наданням податкової пільги. В цілому податкова пільга не повинна виступає в ролі соціальної допомоги, а мати економічний характер, що в свою чергу призведе до збільшення податкових надходжень до бюджету.

Список використаної літератури:

1.Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-1>.

2. Довідник № 84/1 податкових пільг, що є втратами доходів бюджету, станом на 01.10.2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/ST001386.html.

3. Офіційний веб-сайт Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Текст. і граф. дані. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/>. – Назва з екрану.

Кузьма Наталія Михайлівна,
студентка спеціальності «Фінанси і кредит»,
Науковий керівник: ст. викладач кафедри
фінансів **Михальчинець Г. Т.**
Мукачівського державного університету

ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ І БЮДЖЕТУВАННЯ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ ТА ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

У сьогоденні ринкових умовах на всіх рівнях управління є необхідністю розробка стратегій і планів, формування бюджетів та оптимізація діяльності суб'єкта підприємництва. Планування і бюджетування грошових потоків – основна складова системи ефективного управління господарською діяльністю підприємства будь-якої галузі економіки України, в тому числі і сільськогосподарської. Планування є водночас важливим та не легким процесом, оскільки виконується в умовах непередбачуваності ринкової економіки і вимагає від керівництва гнучкого реагування на тенденції ринку та зміни зовнішнього конкурентного середовища. Не менш значущим у системі управління діяльності підприємства є бюджетування, яке є технологією фінансового планування, обліку і контролю доходів і витрат, що дозволяє здійснити аналіз прогнозованих і отриманих фінансових показників.

Досягнення ефективних результатів діяльності сільськогосподарських підприємств неможливе без створення добре налагодженої системи управління економічно-фінансовою безпекою. Важливими і невід'ємними складовими елементами цієї системи є фінансове планування та бюджетування, як основні функції загальної системи управління підприємствами.